

F. t. l. om film og biografer.

Mindretallet fremhæver, at det i almindelighed ikke længere er særlig lukrativt at drive biografvirksomhed; i et meget stort antal tilfælde melder der sig nu som ansøgere til en ledig bevilling ingen, der har særlige forudsætninger for at kunne øve en kulturel indsats ved driften af biografen. Og i de tilfælde, hvor der blandt ansøgerne er personer med sådanne forudsætninger, vil de ofte konstatere, at de økonomiske kendsgerninger sætter overordentligt snævre grænser for deres valgfrihed med hensyn til repertoire. De er efter biografloven forpligtet til at spille kunstnerisk og kulturelt værdifulde film, men vil meget ofte i realiteten kun i meget begrænset omfang kunne leve op til denne forpligtelse. Efter mindretallets mening vil hensynet til en rimelig publikumsbetjening og til ønskeligheden af et varieret og alsidigt repertoire bedst kunne varetages ved, at man søger at indrette forholdene således, at de dygtigst mulige ledere tiltrækkes til biograferhvervet, og således at man mest muligt stimulerer til investeringer i biograferne. Dette vil bedst kunne opnås ved overgang til en form for fri næring. De udvalgsmedlemmer, der går ind for en ophævelse af bevillingssystemet, har endelig fremhævet, at dette system efter deres opfattelse har været en medvirkende årsag til, at der ikke i de senere år er igangsat nyt biografbyggeri i det omfang, det havde været ønskeligt. Man vil ikke afvise, at der — som fremhævet af udvalgsflertallet — er tale om en flerhed af faktorer, der spiller ind, men man finder det utvivlsomt, at en af grundene til, at det har været meget vanskeligt at interessere kapitalstærke personer eller selskaber i en investering i nye biografer, er, at disse personer eller selskaber i givet fald ville være uden enhver indflydelse på, hvem der ville komme til at drive den pågældende biograf.

Ministeriet for kulturelle anliggender er — efter en nøje afvejning af de i betænkningen fremførte argumenter for og imod bevillingssystemets ophævelse — nået til det resultat, at det ikke længere kan være rimeligt at opretholde et bevillingssystem som grundlag for biografdrift her i landet. På grund af de ændrede økonomiske forhold for biograferne har systemet i dag ingen mulighed for at virke efter sin oprindelige hensigt, som var at sikre, at de personer eller institutioner, som stod for den offentlige forevisning af film, ikke blot havde de nødvendige forretningsmæssige forudsætninger, men at de tillige var i besiddelse af de fornødne kunstneriske og kulturelle kvalifikationer til at kunne lede biograferne under hensyntagen til filmens kulturelle funktion. Som situationen er i dag, må det — som anført af mindretallet i udvalget — konstateres, at der meget ofte blandt ansøgerne til de ledige bevillinger ikke

findes nogen, der synes at have særlige forudsætninger for at kunne præstere en kulturel indsats ved driften af biografen. Og er der en person med sådanne kvalifikationer blandt ansøgerne, må det mange gange konstateres, at den pågældende enten ikke har de økonomiske forudsætninger for at overtage biografvirksomheden eller senere af økonomiske grunde ikke kan opretholde et repertoire af den standard, han ønsker.

En ophævelse af bevillingssystemet vil — som anført af udvalgets flertal — indebære mulighed for dannelsen af en række større eller mindre biografkæder. En eventuel dannelse af sådanne kæder vil efter ministeriets opfattelse ikke uden videre føre til en ringere betjening af publikum med hensyn til forevisning af kunstnerisk værdifulde film, idet eventuelle kæder også vil være interesseret i at imødekomme det stigende behov, som kan registreres for forevisning af sådanne film.

Udvalget vedrørende biografbevillingssystemet indhentede gennem udenrigsministeriet oplysninger om biografforholdene i en række andre lande. Det fremgår af de indkomne besvarelser, at der udover Danmark i dag kun findes bevillingssystemer i Norge og Østrig. Der synes ikke at være noget, der indicerer, at biografernes repertoire ligger på et højere niveau i lande med et bevillingssystem, således ligger forevisningen af kvalitetsfilm i et land som Sverige, der er præget af et antal større biografkæder, fuldt på højde med forevisningen af sådanne film herhjemme. Skulle det imidlertid vise sig, at der under et frinæringsystem i Danmark blev behov for en øget indsats for forevisningen af kvalitetsfilm, vil det naturligste være, at der gennem filmfonden iværksættes yderligere støtteforanstaltninger til fremme af importen og forevisningen af film af denne kategori.

Det er ministeriets opfattelse, at en opretholdelse af bevillingssystemet, som fremført af mindretallet i biografbevillingsudvalget, under alle omstændigheder vil vanskeliggøre mulighederne for at få bygget nye biografer, idet en eventuel bygherre ikke idag vil inklade sig på at bygge en biograf uden selv at have indflydelse på, hvem der skal drive denne biograf. Der må desuden lægges vægt på, at en opretholdelse af bevillingssystemet vil være i direkte modstrid med de liberaliseringstendenser, som har præget den nye næringslovgivning, ligesom det vil harmonere dårligt med den i juni 1970 vedtagne teaterlov, der ophæver det hidtidige system med bevillinger til teaterdrift.

Ministeriet har imidlertid i forbindelse med overvejelserne om den nærmere udførelse af reglerne for fri biografnæring været inde på tanken om,